

Landdistriktspolitik 2023 – 2027

Landdistriktsrådet nedsatte en arbejdsgruppe den 24. august 2022. Arbejdsgruppen består af Landdistriktsrådets formandskab Bjarne Svendsen, næstformand Dennis Barbesgaard samt rådsmedlem Jes Nissen. Arbejdsgruppens opgave består i at komme med et udkast til ny Landdistriktspolitik til Økonomiudvalgets 1. behandling, tirsdag den 7. februar og 2. behandling tirsdag den 7. marts 2023

Vision

Det er attraktivt at arbejde, bo og leve i kommunens landsbyer og landdistrikter

Landdistriktspolitikken for 2023 – 2027 bygger på 4 målsætninger:

1. **Vi vil fastholde og tiltrække borgere til vores landsbyer og landdistrikter.**
2. **Vi vil understøtte samarbejder i og mellem sogne om aktiviteter, faciliteter og services.**
3. **Vi vil understøtte vækst og udvikling i landsbyer og landdistrikter.**
4. **Vi vil arbejde for bedre fysisk og digital infrastruktur for at fremtidssikre erhverv og bosætning i landdistrikterne.**

De fire målsætninger udmøntes i en række **indsatser**, som er nævnt under hver målsætning nedenfor:

Målsætning 1: Vi vil fastholde og tiltrække borgere til vores landsbyer og landdistrikter.

Vores mål og målepunkter:

- Borgernes tilfredshed med livet i kommunens landsbyer og landdistrikter fastholdes på minimum samme høje niveau som hidtil og på niveau med kommunens centerbyer.
- Det samlede befolkningstal i kommunens landsbyer og landdistrikter fastholdes på minimum samme niveau som det foregående år.
- Borgernes tilfredshed med deres velfærd (indkomst, tryghed og sundhed) i kommunens landsbyer og landdistrikter fastholdes på minimum samme høje niveau som hidtil og på niveau med kommunens centerbyer.

Under målsætning 1 har vi følgende **3 indsatser**:

Indsats 1: Branding, markedsføring og kommunikation

Borger- og sogneforeningerne tilbydes en fælles kommunikationsplatform, hvor de kan kommunikere med hinanden og med landdistriktsrådet ved hjælp af en standardskabelon. Indsatsen skal bidrage til, at den tværgående dialog sognene imellem bliver bedre.

Kommunens landsbyer og landdistrikter brandes og markedsføres i øvrigt gennem "Flyt mod Vest" hjemmesiden, hvor der bl.a. annonceres byggegrunde til salg og fortælles om det gode liv i landsbyerne (*den gode historie*).

Indsats 2: Bosætningsfremmende aktiviteter

Ringkøbing-Skjern Kommune har et højt ambitionsniveau, når det drejer sig om profilering og bosætning. Dette arbejde understøtter vi gennem en tæt dialog med lokale aktører omkring deres udviklingsplaner for eget lokalområde: Det kan være ideer omkring boliger, bofællesskaber, dialog med boligselskaberne omkring bygning af flere lejeboliger til styrkelse af tiltrækning – eller det kan være en tydeliggørelse af aktiviteter til fastholdelse af borgerne i landdistrikterne.

Vi vil samtidig inspirere til, hvordan de lokale aktører byder tilflyttere velkomne til området i samarbejde med Profilerings- og Bosætningsteamet.

Indsats 3: Tværkulturelle projekter

Vi vil arbejde på at støtte tværkulturelle projekter i landdistrikterne for at styrke det lokale sammenhold. Det vil ske ved, at de gode eksempler fortælles og udbredes via de sociale medier. Vi vil fremme tværkulturelle projekter i landdistrikterne sammen med FrivilligVest, ligesom vil vi arbejde for at tilbyde kurser i, hvordan tværkulturelle projekter gennemføres med succes. Vi ved, at danskundervisning betyder meget for en hurtig integration, hvorfor vi vil medvirke til at markedsføre aktuelle undervisningstilbud. Vi vil have særlig fokus på de lokale ildsjæle, så de fungerer som gode velkomstambassadører.

Målsætning 2: Vi vil understøtte samarbejder i og mellem sogne om aktiviteter, faciliteter og services.

Vores mål og målepunkter:

- Borgerne oplever, at der er værdifulde samarbejder på tværs af eget sogn/landsby og omkringliggende sogne/landsbyer.

Under målsætning 2 har vi følgende **3 indsats**er:

Indsats 1: Tilbud om kompetenceløft til frivillige

Vi markedsfører kompetenceudviklingsmulighederne hos FrivilligVest og andre udbydere gennem temamøder og kursusaktiviteter for kommunens frivillige. Vi informerer løbende herom og er i tæt dialog med FrivilligVest om behovene. Vi fortæller om mulighederne for finansiering af kursusaktiviteterne, og hvordan dette foregår i praksis. Vi gør det for at styrke de enkelte frivilligrupper og foreninger, deres mulighed for at dele viden og blive inspireret af hinanden.

Vi understøtter borger- og sogneforeningernes arbejde med viden i forhold til, hvor og hvordan de rejser midler til foreningens projekter og aktiviteter (fundraising).

Indsats 2: Samarbejds- og samskabelsesprojekter

Vi prioriterer og støtter aktiviteter og projekter, der fremmer fællesskab og samarbejde. Det sker f.eks. gennem bevilling af midler fra Landdistriktpuljen, støtte til projekter i landsbyklyngerne og andre samskabelsesprojekter. Landdistriktsteamet er landdistrikternes fordør til den kommunale organisation og bistår med at finde frem til den rigtige kollega.

Vi understøtter fortsat kommunens landsbyklynger Friskvind, Bedst mod West og VestRum. Vi undersøger behovet for etablering af flere landsbyklynger, da effekten af de eksisterende klyngers samarbejde er markant.

Som forsøgsordning i 2023 tilbydes en landsbyklynge eller et sogn kompetenceudvikling til at etablere medlemsudvikling, som hjælper unge og voksne videre i foreningen med stadig større ansvar. De lærer at identificere aktiviteter, som de forskellige aldersgrupper kan deltage i. De uddannes i at lave aktiviteter for andre end deres egen målgruppe. På tværs af aldersgrupperne bliver man en del af en frivilligruppe med fælles identitet og herved får man gradvist kompetenceudvikling til at varetage nye roller i foreningen. Målet er, at medlemmerne udvikler sig personligt, og at foreningen bliver mindre sårbar.

Indsats 3: Områdemøder

Vi sikrer kommunikationen med borgerne i landdistrikterne ved årligt at gennemføre ét områdemøde i hvert af kommunens fire områder samt ét fælles årsmøde med borger- og sogneforeningerne.

Vi ønsker på denne måde at styrke dialogen mellem sognene og sikre fælles viden om, hvor de kan få hjælp og support fra den samlede kommunale organisation.

Målsætning 3: Vi vil understøtte vækst og udvikling i landsbyer og landdistrikter.

Vores mål og målepunkter:

- Antallet af arbejdspladser i kommunens landsbyer og landdistrikter er minimum på samme niveau som det foregående år.
- Borgernes tilfredshed med det sted de bor i kommunens landsbyer og landdistrikter fastholdes på minimum samme høje niveau som hidtil og på niveau med kommunens centerbyer.

Under målsætning 3 har vi følgende 3 **indsatser**:

Indsats 1: Udviklingsprojekter inden for relevante styrkepositioner

Klima og energi: Vi understøtter arbejdet med implementeringen af kommunens klimahandlingsplan ved at have de aktuelle temaer til drøftelse på landdistriktsrådets faste dagsorden. I rådsmøderne drøftes det kontinuerligt, hvordan rådet bedst muligt understøtter kommunikation og borgerinddragelse i landsbyer og landdistrikter omkring kommunens besluttede initiativer. Det kan eksempelvis være i forbindelse med udvikling og projektering af nye VE-anlæg.

Der afsættes midler til proceshjælp for at bistå landsbyerne med at få afklaret, hvordan de bedst muligt kommer igennem den kritiske energiforsyningssituation.

Spar Energi ordningerne markedsføres fortsat, for at borgerne kan opnå maksimale tilskud til energibesparende projekter i private boliger.

Vi formidler løbende yderligere inspiration og tiltag til udvikling af bæredygtighedsprojekter i landdistrikter.

Turisme: Vi medvirker til at øge kendskabet til og samarbejdet med Destination Vesterhavet og organisationens bestræbelser på at udvikle kommerciel turisme – også inde i landet. Det sker bl.a. gennem øget støtte til, formidling og synliggørelse af naturværdierne i Skjern Å deltaet. Målet er, at unikke oplevelser for turister i Vestkystens ”bagland” bliver opdaget og markedsført bredt.

Vi arbejder desuden for bedre vilkår for og formidling af vandre- og cykelturisme i landdistrikterne. Projekterne har sigte på at tiltrække flere turister til kommunens landdistrikter og dermed give mulighed for flere arbejdspladser og øget omsætning i de lokale forretninger.

Erhverv: Vi arbejder for at udbrede kendskabet til de support- og støttemuligheder, som kommunen, LAG organisationen og Erhvervsrådet har, og som organisationerne samarbejder omkring. Det sker bl.a. via fælles temadage og nyhedsbreve.

Indsats 2: Omdannelseslandsbyprojekter og frilandsbyforsøg

De igangsatte omdannelseslandsbyprojekter følges tæt, nu hvor det handler om implementering (i henholdsvis Hover og Kloster).

De tre indsendte tilkendegivelser om at blive en del af de nationale frilandsby-forsøg følges til dørs med løbende support til de tre landsbyer (Stadil-Vedersø, Borris og Ølstrup). Afhængig af resultatet af udvælgelsesprocessen medio 2023, overvejer vi, om vi vil indstille yderligere landsbyer til at blive omdannelseslandsbyer. (beslutningen træffes i Byrådet).

Indsats 3: Lokale helheds- og udviklingsplaner

Landdistriktsteamet støtter arbejdet med udvikling af de fysiske helhedsplaner i kommunens landsbyer efter den politiske prioritering. Når den enkelte helhedsplan foreligger supporterer landdistriktsteamet med implementering af de besluttede projekter, ligesom der ydes support til fundraising.

Landdistriktsteamet giver ad hoc procesbistand til de lokale afklaringer, der måtte være behov for, inden arbejdet med helhedsplanen igangsættes.

Målsætning 4: Vi vil arbejde for bedre fysisk og digital infrastruktur for at fremtidssikre erhverv og bosætning i landdistrikterne.

Vores mål og målepunkter:

- Flere landsbyer og landdistrikter opnår bedre mobil- og bredbåndsdækning
- Fastholde høj tilfredshed med tilgængeligheden til naturen
- Borgerne skal opleve en velfungerende infrastruktur og en god sammenhæng mellem forskellige transportformer

Under målsætning 4 har vi følgende 4 **indsatser**:

Indsats 1: Udvikling af digital Infrastruktur

Vores indsats bør understøtte sikringen af min. 100-100 Mbit fastnet løsning overalt i Ringkøbing Skjern Kommune.

For det mobile netværk er løsningen minimum 4G og helst 5G.

Ansøgninger til den nationale bredbåndspulje støttes af den kommunale bredbåndspulje med henblik på at mindske antallet af ejendomme uden bredbåndsdækning. Vi støtter med kommunale midler, når en gruppe borgere i et lokalområde søger den nationale bredbåndspulje.

Indsats 2: Vi vil fremme en nytænkning af Digital Borgerservice i landdistrikterne

Vi vil opfordre til at arbejde med en videre udbygning af de digitale servicemuligheder, så den fysiske afstand til de kommunale servicecentre får mindre og mindre betydning. Dette sker i et samarbejde på tværs af den kommunale organisation. Landdistriktsrådets opgave i denne sammenhæng er at lytte til borgernes krav og forventninger.

Indsats 3: Naturadgang og markedsføring

Adgangen til naturen er styrket i landområderne gennem de seneste år gennem en større kortlægning til understøttelse af bosætning og turisme: De fleste stier i kommunen er således mulige at finde frem via RKS appen "Naturens Rige". I den kommende politikperiode vil vi arbejde for at støtte mere op om kommunens digitalisering af kort og oplysningerne om attraktionerne i landdistrikterne.

Indsats 4: Mobilitetsprojekter i landdistrikterne

Vi vil støtte op om mobilitetsprojekter i landdistrikterne i bestræbelserne på at udvikle og styrke nye muligheder for at komme fra A til B i kommunen. Det kan f.eks. ske gennem initiativer omkring udbredelse af flere delebiler og udbredelse af samkørsels apps.

Hvad er en politik?

En politik er det redskab, som byrådet bruger til at styre de forskellige områder efter.

En politik laves for fire år af gangen. Politikken udpeger de temaer og mål, som kommunen ønsker særlig fokus på i perioden. På den måde lægger politikken også retningen for de indsatser, som kommunen prioriterer at sætte i gang og bruge penge på.

Til hver politik hører en handlingsplan.

Handlingsplanen indeholder helt konkret de indsatser, der sættes i gang for at opfylde politikkenes målsætninger og mål. Handlingsplanen udarbejdes for halvandet år af gangen, så der er plads til justeringer i politikkenes fireårige levetid.

Version 2, 20. december 2022 /bjchr